

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa M. J.
przeciwko D. J. i K. J.
o zapłatę i ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 stycznia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz każdej z pozwanych po 3780 zł (trzy tysiące siedemset osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje radcy prawnemu R. W. ze środków budżetowych Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 3780 zł (trzy tysiące siedemset osiemdziesiąt złotych) wraz z należnym podatkiem od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 lutego 2015 r. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie trzech istotnych zagadnień prawnych.

Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Żadna z kwestii wskazanych przez skarżącego nie odpowiada jednak tak rozumianej przesłance z art. 389⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Pierwszy problem sformułowany przez skarżącego skupia się na skutkach, jakie zatarcie skazania wywołuje w sferze ochrony dóbr osobistych. Skarżący zmierza w szczególności do uzyskania odpowiedzi na pytanie, w jakim zakresie fakt zatarcia skazania wyklucza możliwość późniejszego upowszechniania informacji o skazaniu danej osoby. Kwestia ta nie jest jednak istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Instytucja zatarcia skazania należy do domeny prawa karnego – i to na jego gruncie wywołuje prawne konsekwencje określone przez ustawodawcę. W sferze ochrony dóbr osobistych fakt zatarcia skazania nie pociąga za sobą jakichkolwiek automatycznych następstw. Znaczenie wypowiedzi o fakcie, jakim było skazanie,

podlega wówczas ocenie przez pryzmat ogólnych przesłanek zawartych w art. 23 k.c. Kwestia ta zatem musi być rozstrzygana na gruncie poszczególnych spraw i nie jest możliwe sformułowanie w tym zakresie jakichkolwiek ogólnych twierdzeń, które odpowiadałyby przesłance istotnego zagadnienia prawnego.

Z tych samych powodów poza granicami art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. leży także drugi z problemów, na które wskazał skarżący – znaczenie relacji pokrewieństwa dla ustalenia bezprawności naruszenia dobra osobistego. Także to zagadnienie wymaga rozstrzygnięcia w konkretnych, ujmowanych kazuistycznie, układach okoliczności faktycznych i nie może stanowić podstawy do zajęcia generalnego stanowiska, które mogłoby mieć zastosowanie do innych spraw o zbliżonym charakterze.

W nadmiernie kazuistyczny sposób sformułowana została także trzecia z kwestii powołanych jako istotne zagadnienia prawne. Stwierdzenie, czy naruszenie dóbr osobistych (lub sama przesłanka bezprawności) mogą być uzależnione od adresata, wobec którego doszło do ujawnienia określonej informacji, pozostaje ściśle związane ze specyfiką poszczególnych spraw. Dotyczy to zwłaszcza rozstrzygnięcia, czy naruszenie dobra osobistego jest wykluczone w wypadku skierowania informacji do organów publicznych. W zależności od stanu faktycznego konkretnej sprawy (w tym treści informacji, sposobu jej ujawnienia itd.) kwestia ta może być oceniana w diametralnie różny sposób. W konsekwencji, rozpoznanie skargi kasacyjnej mogłoby dać odpowiedź wyłącznie na pytanie o naruszenie dóbr osobistych w konkretnej sprawie, nie przyczyniając się w istotny sposób do rozwoju prawa.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania należnych pozwanym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu orzeczono na podstawie § 15 w zw. z § 6 pkt 7 i z § 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej

udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

I.n